

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De benedictione Jacob ca. lxxij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Libri Genesis

estimatum. i. estimauit: fm q̄ recordabat de facto olim semine centuplū recepisse. Nec d̄ vna specie h̄ esse potuit: sed forte in omni genere opum est centuplicat̄. **U**n̄ alia translatio h̄z. Inuenit in illo anno centuplū. Ob h̄ inuidētes ei palestini puteos quos foderat pater eius obstruxerūt replētes humo. Abi melech etiāz tūmens eum dixit ei. Recede a nob: q̄z potentior nostri fact̄ es. Et recedēs isaacyenit in agrū q̄ d̄z phara. id ē cōuallis, z habitauit iuxta aluēū p̄ quē torrēs quāz i fluebat. z eruderat ibi puteos quos olim ibidē foderat pater ē, sed eo mortuo obstruxerunt eos philibet. Et euz inuenisset aquā viniā: iurgati sunt pastores gerare aduersus eum dicētes. Nostra est aqua z ob h̄ vocauit puteū escon. i. calūniā vel iurgū. Et recedens inde fodit aliū puteū: z p̄ illo q̄z iurgati sunt. Et ob hoc vocauit eū sathanā. i. contrariū vel inimicitias. Atriūscq̄z puteū dicit Iosephus op̄ inspectū relinquēs: nolens ostendere cū indigētis: expectans z exoptās bone voluntatis eoz rationē z licentiā. Profectusq̄z inde fodit puteū tertū. p̄ q̄ nō p̄tenderūt. Ob hoc vocauit eū robooth. i. latitudo dīnes, q̄a dilatat̄ crenerat sup̄ terrā: z ex illo loco ascendit in bersabee. Et apparuit ei dñs in ip̄a nocte: p̄mittens ei q̄ p̄miserat p̄i ē. Et edificauit altare: z inuocauit ibi nomen dñi. z p̄cepit suis vt ibi foderēt puteū. Verū ille est q̄ eruderauerūt puteū abrae. Eo tēpore venit ad eū abimelech z phicol dur militie: z iurātes inter se fed̄ firmauerunt. Eo dem die redierunt ad isaac pueri nūciantes de puteo quem foderant q̄ inuenissent aquā z appellauit eum bersabee. id est puteū satietatis vl̄ abundantie. Et impositū est hoc nomen vbi vsq̄z in hodiernū diē. Et nota q̄ in modico vocis stridulo z in scriptura differt hoc nomē a nomē q̄ abraam ei olim imposituerat. Sabee enim p̄ sin̄ hebreum scriptuz septimū vel iuramentū sonat: z asperius stridet: scriptū p̄o p̄ sima grecum satietatē significat z mollius sonat.

Quartum Incidens. **Capl. LXXX.**

Q̄ tēpore pho-

e roneus fili⁹ inachi et ntobes p̄mus grece leges dedit z sub iudice causas agi instituit: locūq̄z iudici destitit a nomē suo. forz appellauit. Soroz sua

isis in egyptū nauigauit. z q̄sdā ap̄ices israz tradidit egyptijs. d̄ agricultura etiā mltā docuit eos. **U**n̄ cū Jo diceret: isis ab eis dicta ē q̄d in lingua eoz terra sonat. Et ob h̄ p̄ moztē in numero deoz in egypto recepta est. **F**ilius etiā phozonei q̄ apis dictus est eodētēpore in egyptū nauigauit: quē q̄dem virū isis d̄s fuisse tradūt: z similiter ab egyptijs deificatus est z serapis nominatus.

De vxoribz Esau. **Ca. LXXXI.**

Hau vero qua-

e dragenari⁹ duxit vxores iudith z bethsameth filias potentū viroz iter chanaanicos semetip̄m dñm factēs in potestate vxoz. Que cū ambe offendissent anīmū isaac et rebecca: z licet nollet isaac putiales sue misceri cognationi tñ melius siles decreuit.

De bñdictionibz iacob. **Ca. LXXXII.**

Enuit Isaac et

f videre non poterat. Et dixit ad esau. Fac mihi cibos de venatioe tua vt comedā: z bñdicat tibi anīa mea an̄q̄z moriar. Egresso esau ad venandū dixit rebecca ad iacob. Sic z sic audiuit patrē tuū loq̄ntē euz esau fratre tuo. Offer ḡ mihi cito duos hedos optimos: vt faciā p̄i tuo escas q̄b̄ libetere vescis vt bñdicat tibi p̄ esau. Abijt ille z attulit deditq̄z matri. Que euz parasset cibos: induit iacob vestibz esau valde bonis q̄bus utebantur p̄mogeniti vt diximus. Timebat p̄o iacob ne dephensus a patre: susciperet maledictionem p̄ benedictione. Porro mater pelliculas hedoz manibz z collo eius circumdedit: vt similitudinem pilosi fratris exprimerent. In alijs em̄ q̄sumillimū erāt tāq̄z gemelli. Acceptosq̄z cibos iacob tulit patri dicens. Ego sum esau. Comede de venatioe mea: vt bñdicat mi-

hi anīa tua. Cui isaac Accede ad me vt tagam te et pbem: vtz tu sis fili⁹ meus esau an nō. Quo palpato ait. Voz quidē voz iacob est: s̄ manus: man⁹ sunt esau. Cū autē comedisset hau sisset virū: osculatus est filium: z benedixit et

Quasi, ego suz cuius sunt p̄mogenita z benedictio sic pus erāt esau. Nec mentit̄: sic nec ebis dicēs ioan̄nem esse belīā non p̄sonaliter sed in similitudine.

dicēs Det tibi deus de roze celi ⁊ de pingue dine terre abūdantiā frumētū vini ⁊ olei. His tribo solet oīs terre fertilitas intelligi, p frumentū cibus, p vini pot⁹, p oleū pulmenta, Et addidit Seruant tibi ppli ⁊ tri bus: esto dñs fratru tuoz, qui maledixerit tibi sit ille maledict⁹, ⁊ q̄ benedixerit tibi benedictionib⁹ bus repleat. Nota qz tria que in benedictōe pmissa sunt, scz abūdantiā, potētia: p̄mogenitura: p̄sentis sunt tēporis, Quartū p̄o scz benedictio futuri est: ⁊ ideo in benedictionib⁹ bus sacerdotū nostrorū solet dici, Benedict⁹ autē est iacob fm̄ yba nō fm̄ intentionē p̄is sicut ep̄scopus ordinat alienū quem putat esse suū: ⁊ est ordinatus. Ut sermone imple uerat pater: ⁊ egresso iacob venit esau cibus inferens patri: petens ab eo b̄ndictōez, Et pauit Isaac rehemēter: ⁊ in hac extasi vidit in spiritu a dño factū esse h̄: ⁊ significationē pie fraudis intellexit, Et ideo nō irascēs: sed p̄firmans qd̄ fecerat ait, Frater tuus venit fraudulenter: ⁊ accepit benedictionē tuā: et erit benedict⁹, Qui esau, Iuste vocatus ē iacob, En altera vice me supplantauit, id ē bis decepit, prius p̄mogenita, sc̄do b̄ndictionē surripēs, Lunqz ⁊ ipse a patre benedictionē postulasset: ⁊ patri hesitanti in q̄ ei benedice ret ⁊ rehemēter instaret motus isaac: ait, In pinguedine terre ⁊ roze celi desup̄ erit benedictio tua: ⁊ ita fuit, Idumea em̄ pascualis est, Et addidit de posteris eius prophetās, Viues gladio, id est bellicosus eris: et fratru tuo serues: cum scz idumea facta ē tribu taria domui israel: sed veniet tempus cū excutias iugum eius de ceruicibus tuis. Hoc impletū est: cuz rebellauerūt idumei ne essent sub iuda.

De sōno iacob cū fugeret i mesopotamiā ⁊ separatōe iacob ⁊ esau, Ca. LXXIII.

Verat ergo esau

o iacob ⁊ dixit in corde suo, Veniet dies luctus, id est mortis patris mei vt occidam iacob, Plūciata sunt hec rebecca Eodē spū secebat rebecca cogitationes esau: quo intīmauerat iacob fraudare fratrem. Excusatur ergo iacob de mēdacio in patrē ⁊ do lo in fratē p̄ iussione matris, Waterp̄o per familiare consiliū spiritus sancti: que ait ad iacob, Fuge ad laban fratrem meum: ⁊ esto tibi donec quiescat indignatio fratris tui, Ex

ne absqz licētia patris fieret: ait rebecca vlt̄ ro suo, Si acceperit iacob vxorē de filia bus heth nolo viue re, Et aduocās isaac iacob b̄ndixit ei: et p̄cepit ei vt iret in mesopotamiā sibi accipere vxorē de filiis laban, Videns autē esau q̄ offendit

A quo herbe? vn⁹ de septē populis p̄ quo inuenerunt quādoqz cetbeus: quia nos p̄ vocali vtrobqz asp̄i rata ap̄d hebreos: ponimus, ch̄, ad mītigā dam asperitatem. Ipi dicūt habrā nos chāram: ipi herbeus: nos cheteus.

set suū patrē p̄ nuptijs alienigenarū: fuit ad ismaelē patrū suū: accipēs sibi vxorē filiā ei⁹ melech sororē nabath vt̄erinā: absqz h̄is q̄s p̄ habebat, Igit̄ egressus ē iacob d̄ her sabee ⁊ pergebat arā, Per chananeaz p̄o iter facēs: timuit incolas terre: qz vt ait ioseph⁹ chananei erant in deuoti isaac: p̄torib⁹ bellis ei⁹ valde grauati, maxime cū carlatharim cepisset: circa quā p̄cipue laborauerat, Timuit ergo iacob apud aliquē puñcialiuz introire ⁊ sub diuo iacebat, Cū autē venisset iuxta laz zam vespere: supposuit capiti suo lapidem: ⁊ obdormiuit, Et vidit in somnis scalā erectā a terris celos attingentē: ⁊ angelos descēdētētes ⁊ ascēdētētes p̄ eam, Iosephus dicit, Vidit descēdētē p̄ eā figuras honestiorē naturā habentes q̄ hoies: ⁊ dñm innixū scale d̄centē sibi, Ego sum de⁹ abraham ⁊ isaac, Terram hanc dabo tibi ⁊ semini tuo, Benedictēs tur in te oēs tribo terre ⁊ in semine tuo, Ero custos tuus in hoc itinere: et reducam te in terram hanc, Ordine p̄repostero vsus est dominus, Prius enim in propria persona iacob custodit: post sub Josue dedit semini eius terram illam in fine temporum in christo quia d̄ iacob benedictē sunt tribus terre, Eugilans iacob ait, Vere domin⁹ est in loco isto ⁊ ego nesciebam, Terribilis est locus iste et est domus dei h̄ic et porta celi, Et prophetauit de legez de templo et passione christi: que in terra illa futura erant, Terribilis enim lex, domus dei, templū, passio christi, apertio porte celi, Et lapidem quem supposuerat capiti suo erexit tibi in titulum, id ē in cōmendabilem memoriā hui⁹ visionis: et libauit sup̄ illuz oleum domino vouēs: dominum qui apparuerat ei semp̄ sibi esse in deū: ⁊ lapidē, id est locum lapidēis semper sibi honorabilē: ⁊ in reditu decimas ⁊ hostias se suis